

Onderzoek onder schaatsverenigingen

(ONDERZOEK MULIER INSTITUUT EN KNSB 2020)

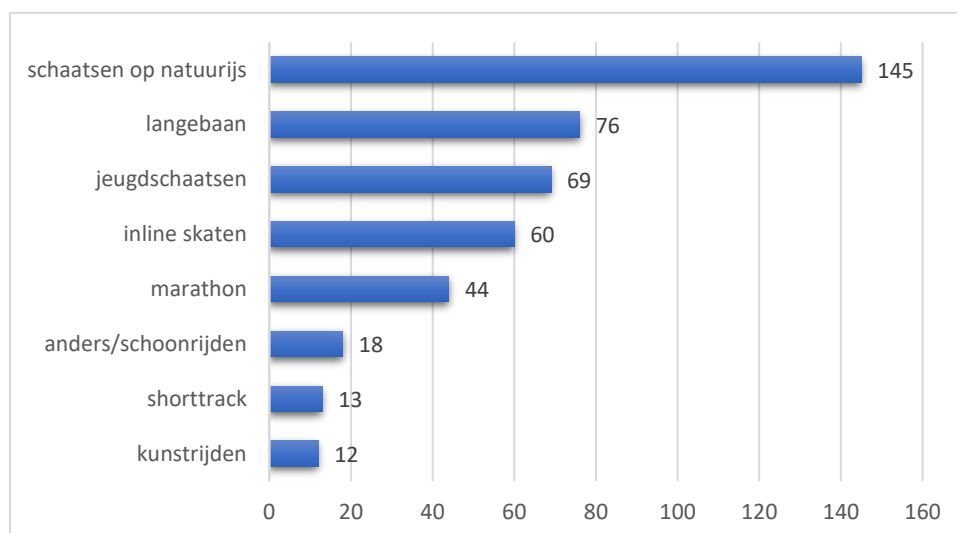
Doel onderzoek

In opdracht van de KNSB heeft het Mulier Instituut in 2020 een onderzoek verricht om inzicht te verkrijgen in de ambities en doelstellingen van de schaatsverenigingen. Tevens is onderzocht welke zorgen en knelpunten verenigingen ervaren bij het realiseren van hun doelen en welke ondersteuning zij daarbij nodig hebben.

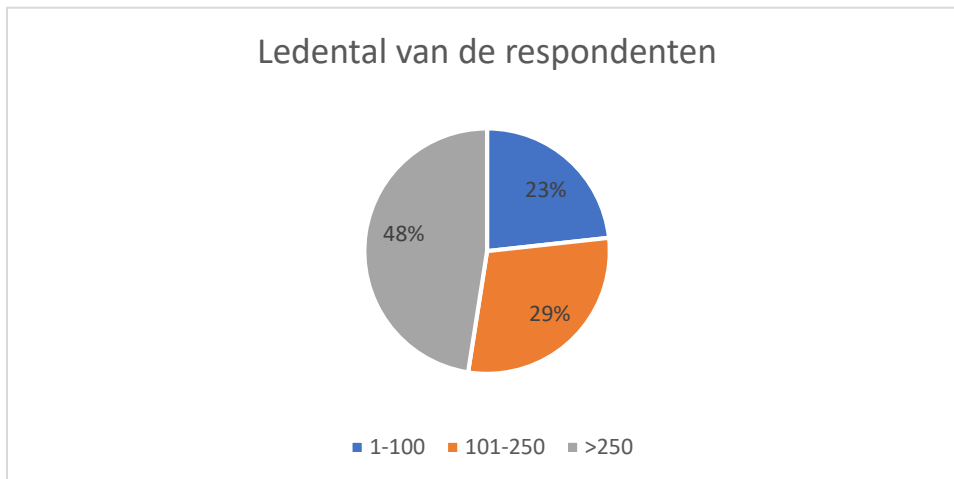
Opzet onderzoek en onderzoekspopulatie

Voor dit onderzoek is een online vragenlijst uitgezet onder alle schaatsverenigingen die aangesloten zijn bij de KNSB. Ook zijn verenigingen benaderd die geen lid zijn van de KNSB. In totaal hebben **209 verenigingen** de vragenlijst ingevuld, waarvan 197 KNSB verenigingen. Dat is een respons van ruim 30%.

De 209 respondenten zijn een goede weergave van het totale verenigingenbestand van de KNSB. Zij bieden de volgende onderdelen van de schaats- of inlineskatesport aan:

67 respondenten hebben geen eigen accommodatie. De overige verenigingen beschikken wel over eigen faciliteiten, variërend van een clubgebouw, een natuurijsbaan tot een inlineskate piste. Bijna de helft van de deelnemende verenigingen heeft 250 of meer leden. Ongeveer een kwart heeft minder dan 100 leden.

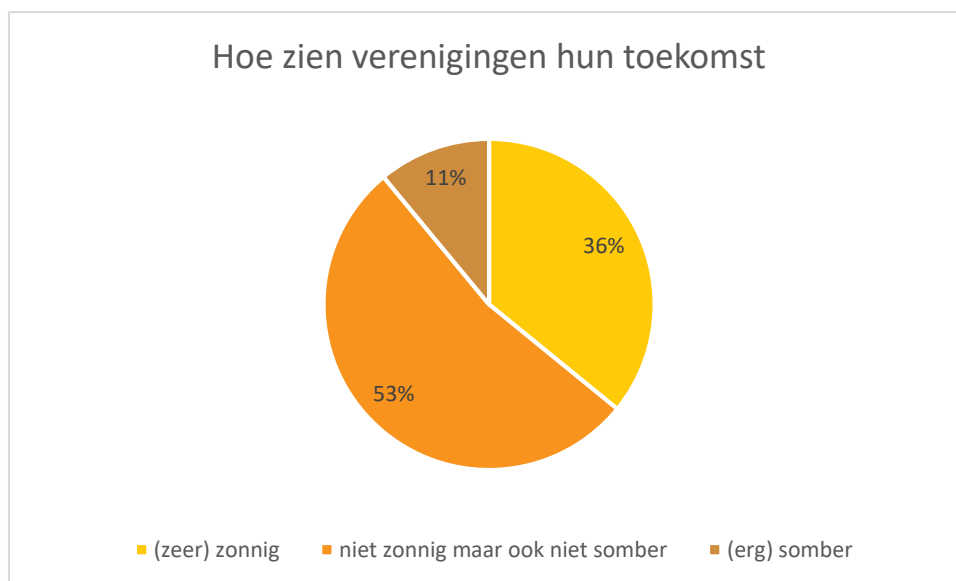
HOE ZIEN VERENIGINGEN HUN TOEKOMST?

Ruim 35% van de verenigingen ziet de toekomst zonnig in. Als toelichting melden zijn onder meer:

- *“De afgelopen jaren is het aantal actieve leden fors toegenomen. Onder andere het aanbieden van indoorskeelers in de winter heeft een positieve impuls gegeven. Als bestuur zien we de toekomstig zonnig in.”*
- *“Door het van de grond trekken van schoolschaatsen waar vijftien basisscholen uit de gemeente aan meedoen en andere wervingsacties onder jeugd, is het gelukt om weer in beeld te komen als een leuke en aantrekkelijke sport. Met kinderen trek je ook ouders mee.”*
- *“We hebben sinds vijf jaar een combibaan in een nieuwe woonwijk van 6.000 inwoners met jonge gezinnen in een grote stad. De vereniging groeit en heeft een enthousiast en ambitieus bestuur.”*
- *“Wij zitten er als vereniging 'kort op'. we organiseren zelf clinics, bieden nu online zomertraining aan enz. Dit wordt door leden en aspirantleden goed opgepakt. Een schaats-ABC heeft ons het afgelopen seizoen achttien nieuwe leden opgeleverd.”*

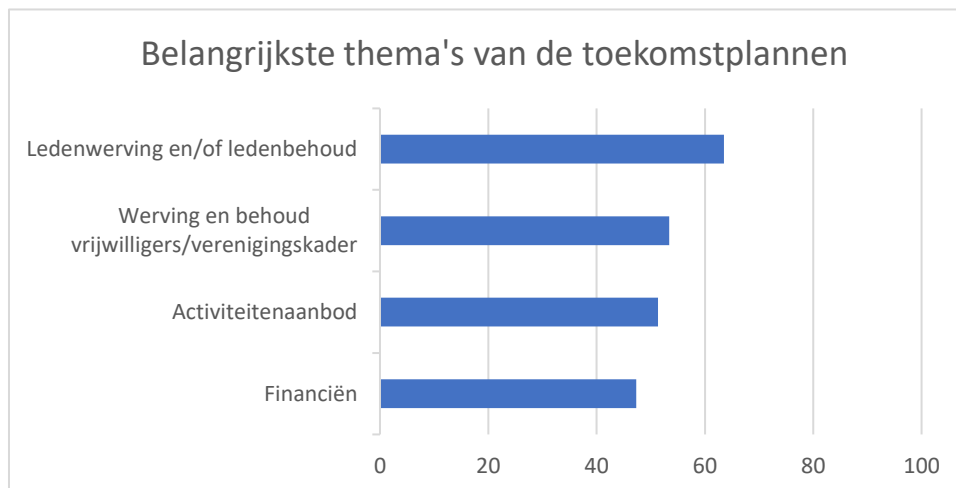
Bij verenigingen die hun toekomst niet zonnig , maar ook niet somber tegemoet zien heeft dat veelal te maken met het uitblijven van een goede winter met natuurijs. 11% van de verenigingen (waarvan 87% natuurijsvereniging) ziet de toekomst (erg) somber in:

- *“Doordat het al heel lang niet mogelijk was om een tocht te organiseren wordt het steeds moeilijker de kennis en ervaring op peil te houden.”*
- *“Zonder natuurijs geen leden en dus geen inkomsten. Het jaar in jaar uit moeten draaien op sponsorgelden en andere activiteiten om vaste kosten te kunnen bekostigen wordt steeds lastiger. Leden willen schaatsen!”*

AMBITIES EN TOEKOMSTPLANNEN

71% van de verenigingen heeft in de afgelopen vier jaar plannen ontwikkeld voor het goed functioneren van de vereniging of de organisatie van activiteiten. 24% van hen heeft deze plannen in een verslag of beleidsplan beschreven. Voor 64% van de verenigingen hadden de plannen betrekking op werving en behoud van leden. 29% van de verenigingen gaf aan geen plannen te hebben gemaakt.

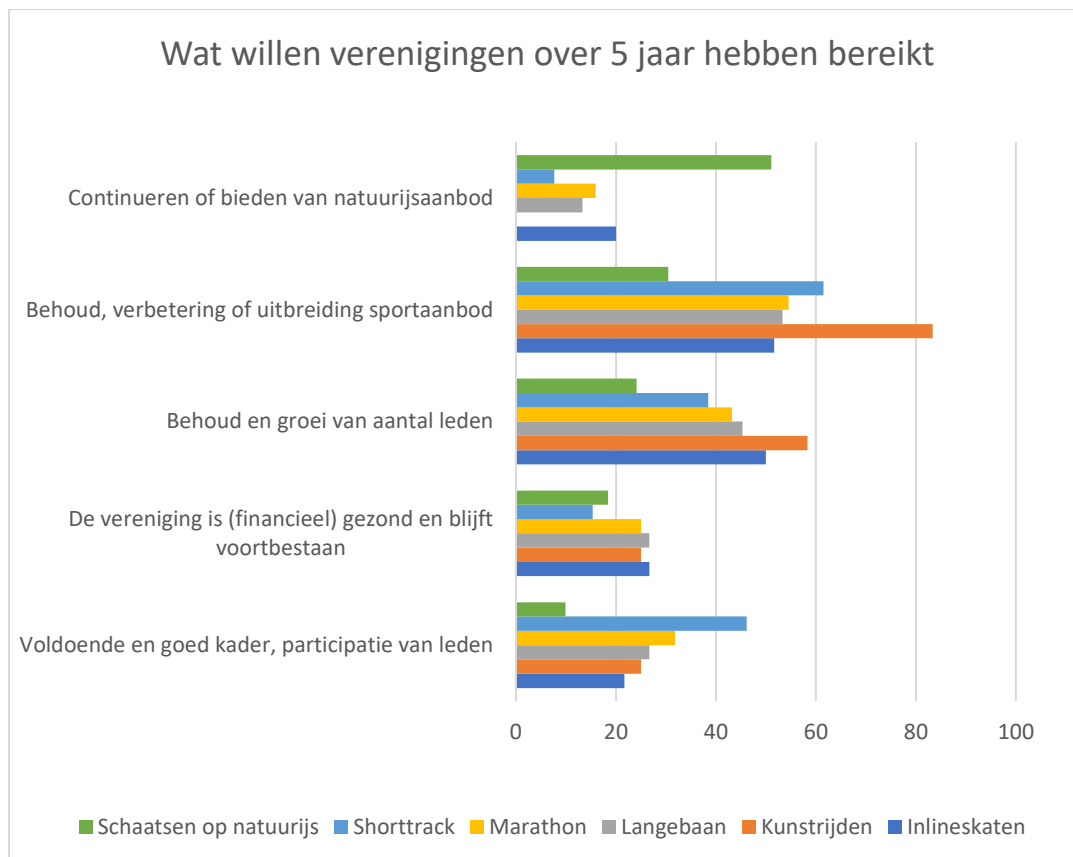
De respondenten hebben aangegeven wat zij over vijf jaar willen bereiken. Daarin zijn grote verschillen te zien tussen de verschillende disciplines. Opvallend is dat ongeveer 30% van de natuurijsverenigingen behoud, verbetering of uitbreiding van het sportaanbod noemt. Dat geldt ook voor 83% van de kunstrijverenigingen. Bijna de helft van de verenigingen die shorttrack aanbieden noemen voldoende en goed kader, en participatie van leden. Een paar reacties:

“Wij willen in ieder geval zorgen voor een ijsvloer als het voldoende vriest. Daarnaast zetten we ons in om het inlineskaten te bevorderen door het geven van trainingen, organiseren van wedstrijdjes en het geven van clinics. Over vijf jaar willen we trainingsgroepen voor het inlineskaten verdubbeld hebben.”

“Wij hebben geen doelen voor ogen die te maken hebben met groei....wij houden ons bezig met het lokaal bevorderen van de schaatssport en trachten bij vriesweer een ijsbaan te faciliteren. Zonder natuurijs geen leden!”

“Het faciliteren van een succesvol multifunctioneel sportcircuit op onze landijsbaan, met behoud van de binding met onze gemeenschap op basis van gezonde financiën.”

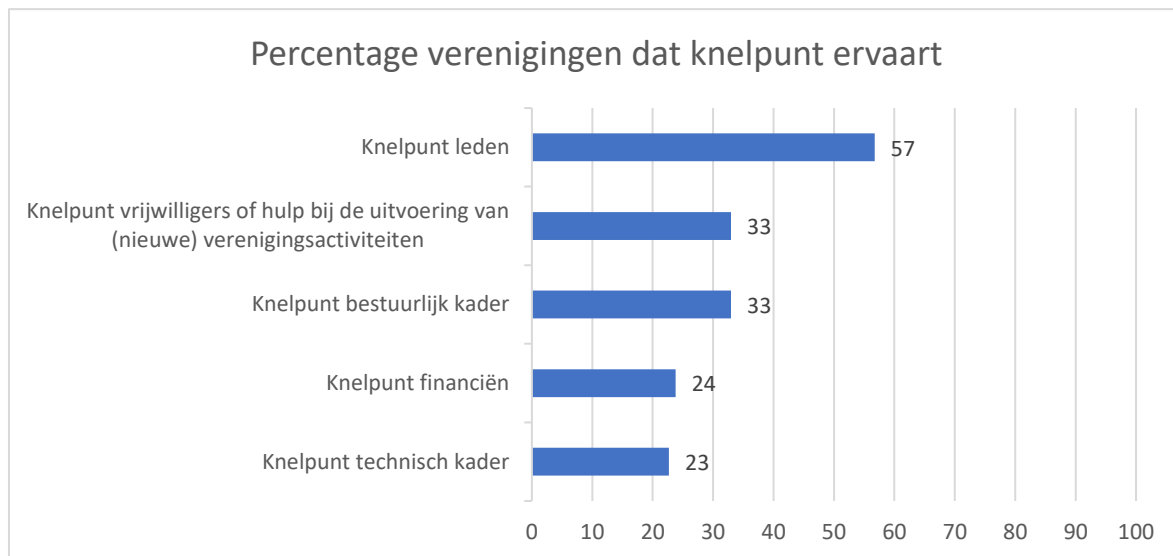
“Het betaalbaar maken en houden van de kunstschaatssport. Leden begeleiden naar nationaal/internationaal niveau. Het aanbieden en verzorgen van kunstschaatstrainingen op elk niveau (van breedtesport tot topsport) en voor elke leeftijd.”

KNELPUNTEN EN ONDERSTEUNING

De respondenten konden aangeven op welke drie thema's zij op dit moment knel- of zorgpunten ervaren. Bij 57% van de verenigingen had het knelpunt of de zorg betrekking op het ledenaantal. Vaak was dit gerelateerd aan het uitblijven van natuurijs. 16% van de verenigingen noemde een knelpunt met betrekking tot accommodatie of faciliteiten.

- *“Elk jaar dat er geen ijs is en we niet kunnen openen, loopt ons ledenaantal terug. We proberen leden te werven door ons te presenteren op bijvoorbeeld de kerstmarkt, bij een oliebolactie etc.”*
- *“Het is lastig om goede kaderleden te vinden. Veel mensen willen wel taken doen, maar zich niet vastleggen voor een langere termijn.”*
- *“Er is te weinig aanwas van nieuwe leden. Kunstijsbaankosten en de tijd cq afstand om hier te komen zijn, blijven een bron van zorg”*
- *“Het is moeilijk om leden vanaf circa junior A bij de vereniging te houden, mede omdat er voor die categorie geen leuke wedstrijden zijn. Manco van de shorttracksport is dat wanneer je als junior B - junior A niet in een grote selectie, in een talententeam of bij het NTS zit is er geen uitdaging meer. Shorttrack is een jeugdsport helaas.”*

Tevens is de verenigingen gevraagd in hoeverre ze in staat zijn deze knelpunten zelf aan te pakken en of ze daarbij hulp of ondersteuning zoeken. De antwoorden variëren per knelpunt en per type vereniging. Voor ondersteuning bij het aanpakken van de knelpunten noemen zij de gemeenten, de lokale sportservice, het KNSB-bondsbureau en de baanvereniging het meest.

Als verenigingen mogen kiezen waarvoor ze extra middelen in de vorm van (professionele) hulp zouden mogen inzetten, levert dat het volgende beeld. De spreiding in onderwerpen is groot.

